

→ V této rubrice se budete setkávat s tvorbou studentů Západočeské univerzity v Plzni. Prostor zde dostanou jejich postřehy, úvahy, komentáře, recenze, básně... Pro první číslo časopisu Z jsme je vybrali z blogu BLOGUJNAFF, který si vedou studenti Fakulty filozofické. Na tvorbě této rubriky se může podílet každý student. Své příspěvky nám pošlete na adresu redakce-z@rek.zcu.cz. Děkujeme!

Úpadek češtiny v médiích?

text: Lucie Veselá

Máte doma sbírku motýlů? Porcelánových slonů? Pivních tácků? Spousta z nás sbírá nejrůznější předměty, většinou sloužící pro potěchu ducha. I já jsem se rozhodla jednu takovou sbírku založit, avšak spíše k rozdráždění oka k pláči. Co je veskrze nejsmutnější, svoji sbírku jsem strádala pouhý měsíc, nanejvýš dva a nemohu na ni být hrdá. Jedná se totiž o – někdy až fatální – přehmaty českých médií.

Ano, chybovat je přirozené, ale do jaké míry? Vzhledem k tomu, že jsou média a obecně sdělovací prostředky stále jakousi mocnou neviditelnou rukou ovládající nás, mediální společnost, je přece zcela nepřipustné, aby redaktori pokulhávali v základech, jako jsou třeba vyjmenovaná slova.

Možná se vlivem doby změnilo tradiční pojetí toho, k čemu zprávy slouží, ale stále tak nějak platí, že „co je psáno, to je dáno“. I když se média přesouvají velmi rychlým tempem na internet a sociální sítě, neměli bychom se smířovat s tím, že nám pomalu, ale jistě přestanou být dostupné seriózní, a především gramaticky korektní zprávy. Opravdu je snazší editovat příspěvek

„visící“ na webu, než prosit na kilometry vzdálenou tiskárnu, aby pozastavila tisk. Jenže s pohodlností doby jde bohužel ruku v ruce pohodlnost autorů, kteří často považují dokonce za zbytečnost chybu ve svém „díle“ opravit; vždyť už to přece „stejně všichni viděli“.

Poměrně dramaticky bohužel ubývá redakcí v pravém slova smyslu, a tudíž i prostředků pro žurnalistiku na úrovni. Jedna osoba, mnohdy bez potřebného vzdělání, přirozeně nemůže zastat práci šéfredaktora, producenta, vedoucího rubriky a vydání či editora. Schází zde zkrátka klíčová kontrolní funkce toho, co určuje obsah média (Burton 2001, s. 129).

Budeme-li se držet zásady, že by měl člověk odpovídat stejnou formou, jakou byl osloven (Toksvig 2016, s. 113), může v reakcích na některé články nastat opravdový chaos a degradace lidského uvažování. Forma zprávy skutečně vypovídá ledač o nejednom novináři. A ruku na srdce – slovy Toksviga, autora publikace o moderní etiketě – „v dnešní době kontroly právěpisu a grumotiky už se takové chyby objevovat nemusí“ (2016, s. 117). ●

„Když už hovoříš, hovoř jasně;
každé slovo pečlivě otevej,
než jej vypustíš do světa.“

Oliver Wendel Holmes (1809–1894)

Přednášky v horizontální poloze

text: Anna Bejvlová

Semestr online. Něco doposud nevídaného, když tedy pomínu snahu pana docenta Ircinga, který nás minulé pololetí měl na předmět Komunikace v kyberprostoru (jak příhodné) a jako jediný byl schopný a odhodlaný nás zmobilizovat k nějaké výuce online v tehdy probíhajícím nouzovém stavu (jemu patří speciální díky, neboť jakožto pedagog působící na Fakultě aplikovaných věd má s námi děvčaty z „fildy“ obdivuhodnou trpělivost). Nicméně zostra to všechno začalo až v semestru aktuálním.

Dnes mi to přijde jako naprosto běžná záležitost, zapnout počítač, přihlásit se na portál, prokliknout se na Teamsy, přednést klasické: „Dobrý den, pane doktore, ano, slyšíme se,“ a jedem. Ale tenkrát, tenkrát jsme z toho měli všichni hroznou srandu a zážitek, stydlivě jsme se na sebe culili do kamer (odvážnější kolegyně i zamávaly) a přišlo nám to jako úplné sci-fi. V průběhu semestru jsem zjistila, že co vyučující, to jiný styl online prezentace. Pro své soukromé účely a potřeby jsem si je rozdělila do dvou skupin.

Přednášky a semináře, které probíhají více či méně interaktivní formou, jsem zprvu absolvovala vždy se zapnutou kamerou a v sedě u stolu, s notýskem na zápis. Jako prvňáček připravený na akci. Tužka, propiska a zvýrazňovač, to vše nachystané po mé pravici, čerstvá ranní káva po mé levici. Postupem času, když vzrušení z online výuky začalo opadávat, synchronně s ním opadávala i moje disciplína. Přednášky jsem přesunula z pracovního stolu na gauč, penál jsem vyměnila za jednu propisku a nějaký papír, co byl právě po ruce. Káva

po levici zůstala. Ordinární pozdrav a kontrolu spojení jsem vždy absolvovala vzpřímená v sedě, ale v průběhu přednášky můj sed postupně přecházel z vertikální pozice do horizontální. Jako stékající želé. Když jsem pak na webce, která se tím procesem dostala do poměrně nelichotivého úhlu, zahlédla své tři brady, častokrát jsem se rozhodla ji radši na chvíli vypnout a probrat se. Dnes už se považuji za zkušenou streamerku a všechny tyto záležitosti začínám mít v malíku. Tím myslím, že želé se ze mě stává už jen občas.

Pak jsou zde klasické přednášky, kde je primárním cílem čistě odvykládat danou látku. To jsou v podstatě takové podcasty. Dnes velmi moderní fenomén. Kamery mají obě strany vypnuté a zaměřují se čistě jen na audio. Jako studentka v domácnosti jsem při tomto přednesu schopná vyžehlit prádlo nebo upéct cukroví. Nerada bych, aby to snad vyznělo nějak neucitlivě k přednášejícímu. Naopak! Zmíněné činnosti mě udržují v problematické vertikální poloze čili vzhůru a mé uši jsou nastraženy na každé slovo. Hlava zpracovává a fixuje informace a ruce vykrajují linecké.

Tak jako tak si myslím, že vyučující na naší fakultě se tohoto nelehkého úkolu zhostili s vervou a nejlépe, jak mohli. Pro nás jakožto dospělé studenty je jeden online semestr spíš výzvou a novou zkušeností než nějakou nepřekonatelnou překážkou. I tak se ale těším, až budou tužka, propiska a zvýrazňovač po mé pravici i káva z automatu po mé levici poslušně stát na školní lavici, a ne na mém gauči. ●